

FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

1188

Na temelju članka 65. stavak 2. Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 26/10), federalni ministar energije, rudarstva i industrije donosi

PRAVILNIK

O SADRŽAJU, REDOSLIJEDU IZRADE, SASTAVNIM DIJELOVIMA I NAČINU IZRADE RUDARSKIH PROJEKATA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom uređuje se sadržaj, redoslijed izrade, sastavni dijelovi i način izrade rudarskih projekata.

Članak 2.

Programiranje razvoja rudnika i planiranje u rudarskim i drugim pravnim osobama koje se bave eksploatacijom mineralnih sirovina, pored planova koji se donose na temelju posebnog zakona, vrši se i putem izrade programa razvoja rudnika.

Članak 3.

Za izvođenje rudarskih radova i gradnju rudarskih objekata, gradnju i korištenje podzemnih i nadzemnih objekata u i van eksploatacionog polja i koji nisu vezani za eksploataciju mineralnih sirovina i ugradnju postrojenja izrađuju se projekti i to:

- glavni rudarski projekt,
- dopunski rudarski projekt, i
- pojednostavljeni rudarski projekt.

II. PROGRAMI RAZVOJA RUDNIKA

Članak 4.

Programi razvoja rudnika izrađuju se za određeno vrijeme i to:

- Dugoročni program razvoja, razdoblje 10 i više godina,
- Srednjoročni program razvoja za razdoblje do 10 godina, i
- Kratkoročni program razvoja za razdoblje od tri godine.

Program razvoja rudnika izrađuju, za svoje potrebe pravna osoba koja se bavi eksploatacijom mineralnih sirovina ili ovlaštena pravna osoba za izradu tehničke dokumentacije, za svako ležište posebno ili grupu manjih ležišta.

Program razvoja rudnika služi kao osnova za izradu odgovarajućih rudarskih projekata i planova rada.

Program razvoja rudnika izrađuje se po pravilu za razmatrano razdoblje eksploatacije ležišta, i to na temelju poznatih rezervi mineralne sirovine utvrđenih prema Pravilniku o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi čvrstih, tečnih i plinovitih mineralnih sirovina i podzemnih voda i vođenju evidencije o njima ("Službene novine Federacije BiH", broj 36/12), prema kategorijama, A, B i C 1, odnosno za razdoblje od najmanje 3 godine.

Članak 5.

Temelj za izradu programa razvoja čine:

1. Elaborat o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralnih sirovina koji je potvrdilo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije odnosno kantonalno ministarstvo mjerodavno za rudarstvo za mineralne sirovine iz svoje mjerodavnosti.

2. Topografska osnova-grafička dokumentacija, situacioni nacrt eksploatacijskog polja i situacioni planovi,
3. Elaborat o ispitivanju upotrebljivosti mineralnih sirovina za ekonomsku primjenu, i
4. Polazni podaci za prostorni plan.

Članak 6.

Program razvoja rudnika sastoji se od:

- generalnog rješenja eksploatacije ležišta,
- idejnog rješenja glavnih rudarskih objekata,
- osnovnog rješenja pomoćnih rudarskih objekata,
- programa optimalnog redoslijeda izgradnje, glavnih i pomoćnih rudarskih objekata, i
- programa istražnih radova i dopunskih ispitivanja potrebnih za izradu rudarskog projekta.

Članak 7.

Generalno rješenje eksploatacije ležišta mora da sadrži:

- geološko-industrijske karakteristike ležišta,
- orijentaciono ograničenje rudarskih objekata u prostoru, i
- ocjenu utjecaja rudarskih radova u prostoru.

Članak 8.

Geološko-industrijske karakteristike ležišta sadrže:

- geološke karakteristike ležišta,
- vrstu, kakvoću i količinu mineralne sirovine,
- hidrogeološke karakteristike ležišta,
- inženjersko-geološke karakteristike ležišta i litoloških članova,
- druge specifične karakteristike ležišta, koje bi mogle da utječu na sigurnost i ekonomičnost eksploatacije, i
- analizu dobijenih polaznih podataka.

Članak 9.

Orijentaciono ograničenje rudarskih objekata u prostoru sadrži:

- analizu i podjelu ležišta prema načinu eksploatacije,
- podjela ležišta na glavne proizvodne objekte,
- određivanje generalne lokacije objekata za pripremu i oplemenjivanje,
- koridore za međusobno povezivanje objekata i za povezivanje sa vanjskim prometnicama,
- određivanje potencijalnih površina za odlaganje otkrivke i jalovine,
- generalni razmještaj sa koridorima za transport,
- utvrđivanje industrijske zone rudnika u sklopu prostornog uređenja Federacije Bosne i Hercegovine, kantona odnosno područja općine, i
- zbrinjavanje otpada od istraživanja, eksploatacije i prerade.

Članak 10.

Ocjena utjecaja rudarskih radova u prostoru sadrži:

- kategorizaciju zemljišta koje će doći pod utjecaj rudarskih radova,
- brojnost i strukturu stanovništva koje živi u zoni utjecaja rudarskih radova,
- javne i ostale objekte u zoni utjecaja rudarskih radova,
- mogući utjecaj rudarskih radova na režim podzemnih i površinskih voda, i
- ostale utjecaje rudarskih radova na okoliš.

Članak 11.

Idejno rješenje površinskog kopa, jame, ležišta koje se eksploataira bušotinama i drugih proizvodnih objekata (glavni rudarski objekti) sadrži:

- analizu radne sredine,
- ograničenje proizvodnog objekta, sa proračunom obuhvaćene mineralne sirovine i otkrivke za površinske kopove,
- mogući i potrebni kapacitet proizvodnog objekta,
- izbor sustava eksploatacije u varijantama, sa pomoćnim objektima,
- raspored postojećih i novih bušotina, i
- osnovne ekonomske pokazatelje.

Članak 12.

Analiza radne sredine sadrži:

- geološke i geomehaničke karakteristike mineralne sirovine i pratećih stijena,
- agresivna i eksplozivna svojstva prašine,
- plinonost (vezane plinove),
- vodonosnost, utvrđivanje prisustva slojnih fluida (tekućine, plinovi i plinovi otopljeni u tekućinama) i zona sa povišenim tlakovim, i
- ostale karakteristike mineralne sirovine i krovinskih i podinskih naslaga, koje utječu na izbor sustava eksploatacije.

Članak 13.

Ograničenje proizvodnog objekta sa proračunom obuhvaćene mineralne sirovine i otkrivke za površinske kopove sadrži:

- određivanje dimenzija otkopnih polja i graničnih dubina za površinsku ili jamsku odnosno bušotinsku eksploataciju,
- podjela ležišta na revire, otkopna polja,
- obračun otkrivke i mineralne sirovine u ograničenom površinskom kopu, i
- obračun eksploatacijskih rezervi.

Članak 14.

Mogući i potrebni kapacitet proizvodnog objekta sadrži:

- proračun mogućeg kapaciteta objekta,
- proračun broja otkopnih jedinica (bušotina), i
- proračun minimalnih vremena otvaranja i pripremanja.

Članak 15.

Izbor sustava eksploatacije u varijantama sadrži:

- analizu kriterija za izbor sustava eksploatacije,
- kratak prikaz sustava eksploatacije i kompleksa opreme koji se koristi u analognim uvjetima,
- izbor mogućih metoda eksploatacije i kompleksa mehanizacije za razmatranje u varijantama,
- izbor mjesta, načina otvaranja i razvoja proizvodnog objekta u varijantama,
- razmještaj masa otkrivke i jalovine i otpada po odlagalištima i jalovištima,
- lokaciju pomoćnih objekata i prometnica unutar proizvodnog objekta,
- gubitke mineralne sirovine i osiromašenje,
- proračun eksploatacijskih rezervi,
- opis osnovnih i pomoćnih proizvodnih procesa sa grubim dimenzioniranjem ključne opreme, i
- utjecaj rudarskih radova na okoliš i zaštitu okoliša.

Članak 16.

Osnovni ekonomski pokazatelji korištenja glavnog rudarskog objekta sadrže:

- ocjenu investicijskih ulaganja,
- ocjenu produktivnosti,
- ocjenu ekonomičnosti, i
- ocjenu rentabilnosti i dr.

Članak 17.

Idejna rješenja za rudarske objekte za predviđeni tehnološki proces sadrže:

- uvjete koje objekat odnosno postrojenje treba da ispunjava s obzirom na njegovu funkciju i namjenu u tehnološkom procesu,
- lokaciju označenu na situacijskom planu,
- dimenzije s obzirom na tehnološki proces, gabarite postrojenja i uređaja, način gradnje, osiguranja, kao i primjenu propisanih tehničkih mjera zaštite, propisa i standarda,
- utjecaj na okoliš i zaštitu okoliša,
- izbor načina transporta otkopane mineralne sirovine, i
- predmjer i predračun.

Članak 18.

Idejno rješenje glavnog rudarskog objekta za pripremu i oplemenjivanje mineralnih sirovina sadrži:

1. Analizu rezultata istraživačkih radova relevantnih za definiranje osnovnih i pomoćnih proizvodnih procesa;
2. Definiranje potrebnog kapaciteta objekta;
3. Izbor mogućih sustava pripreme i oplemenjivanja mineralnih sirovina u varijantama u kojima treba obraditi:
 - principijelne tehnološke sheme,
 - kvantitativno-kvalitativne sheme, i
 - shemu rasporeda postrojenja i uređaja;
4. Utjecaj rada objekata na okoliš i zaštitu okoliša, i
5. Osnovne ekonomske pokazatelje korištenja glavnog rudarskog objekta (članak 16. ovoga pravilnika).

Članak 19.

Osnovna rješenja pomoćnih rudarskih objekata sadrže:

- rješenje za prometnice,
- rješenje kompleksa za servisiranje i održavanje opreme,
- rješenje za skladište,
- rješenje objekata za opskrbu vodom,
- rješenje objekata za opskrbu električnom energijom, komprimiranim zrakom, toplinom, zagrijavanje i ventilaciju,
- rješenje sustava veza,
- rješenje za ostale pomoćne objekte, i
- rješenje zaštite okoliša od utjecaja rudarskih radova.

Članak 20.

Rješenje za prometnice sadrži:

- shemu povezivanja glavnih i pomoćnih objekata međusobno, kao i povezivanja sa javnim prometnicama,
- definiranje svrhe korištenja prometnica i mogućeg opterećenja po nosivosti i učestalosti,
- izbor sustava transporta u varijantama sa osnovnim dimenzioniranjem, i
- izbor trasa za prometnice.

Članak 21.

Rješenje kompleksa za servisiranje i održavanje opreme sadrži:

- vrstu i broj strojeva koji će se servisirati i održavati,
- principijelnu shemu tehnološkog postupka servisiranja i održavanja opreme, i
- utvrđivanje osnovnih gabarita radioničkog prostora sa proračunom kapaciteta osnovne opreme u radionicama.

Članak 22.

Rješenjem za skladišta, na osnovu standarda i normativa i usvojenog obima remontnih radova, određuju se dimenzije i raspored skladišnog prostora, kako u jami, tako i na površini, kapacitet skladišnog prostora i ocjena investicijskih ulaganja.

Članak 23.

Rješenje objekata opskrbom vodom sadrži:

- orijentacionu bilancu potreba,
- moguće izvore opskrbe, i
- orijentacione lokacije za opskrbu i odvodnjavanje.

Članak 24.

Rješenje objekata za opskrbu električnom energijom, komprimiranim zrakom, toplinom, zagrijavanje i ventilaciju, posebno za svaki vid energije, sadrži:

- orijentacionu bilancu potreba,
- moguće izvore opskrbe,
- lokaciju priključaka na izvore, i
- koridore za razvođenje.

Članak 25.

Rješenje sustava veze sadrži:

- orijentacioni popis potreba veza na površini i jami, veze sa javnom telefonskom mrežom,
- analizu i prikaz alarmne signalizacije, i
- potencijalni sustav veze.

Članak 26.

Rješenja za ostale pomoćne objekte sadrže:

- orijentacionu bilancu potreba,
- opis i namjenu objekta,
- gabarite, i
- uklapanje u arhitektonsko-građevinska rješenja.

Članak 27.

Rješenje zaštite okoliša od utjecaja rudarskih radova sadrži:

- prikaz očekivanih oštećenja površine i štetnog djelovanja rudarskih radova na okoliš,
- orijentaciono rješenje očuvanja površine od deformacija,
- potencijalne mogućnosti rekultivacije zemljišta oštećenog rudarskim radovima, način likvidacije odlagališta,
- konceptijsko rješenje zaštite zraka od zagađivanja, radijacije, buke, vibracije i seizmičkog djelovanja miniranja,
- orijentacione lokacije za preseljenje stanovnika iz ugroženih zona, i
- konceptijsko rješenje socijalne problematike stanovništva u zoni utjecaja rudarskih radova.

Članak 28.

Program optimalnog redosljeda izgradnje i rada glavnih i pomoćnih rudarskih objekata sadrži:

1. Uporedni pregled varijanti idejnih rješenja glavnih rudarskih objekata;

2. Uporedni pregled varijanti osnovnih rješenja pomoćnih objekata;

3. Izbor optimalnog redosljeda izgradnje glavnih i pomoćnih (ključnih) objekata koji sadrži:

- izbor optimalnih varijantnih idejnih rješenja glavnih rudarskih objekata,
- izbor optimalnih pomoćnih ključnih objekata,
- generalnu dinamiku proizvodnje i izgradnje, i
- očekivane dugoročne ekonomske efekte.

Članak 29.

Program istražnih radova i dopunskih ispitivanja sadrži pravce istraživanja na ležištu mineralnih sirovina u cilju dobijanja podloga za izradu rudarskih projekata.

Programom se utvrđuju vrsta, obim, namjena i dinamika istraživanja.

III. RUDARSKI PROJEKTI

Članak 30.

Rudarski projekti su:

1. Glavni rudarski projekt,
2. Dopunski rudarski projekt, i
3. Pojednostavljeni rudarski projekt.

Članak 31.

Prema specifičnostima rudarsko-tehničkih uvjeta eksploatacije ležišta i mogućnostima pripreme i oplemenjivanja mineralnih sirovina i rudarsko-geološkim uvjetima za objekte koji su i nisu vezani za eksploataciju mineralnih sirovina, a nalaze se van eksploatacijskog polja rudarski projekti su:

- rudarski projekat površinskog kopa ili njegovog dijela,
- rudarski projekt jame ili njenih horizonata, revira i otkopnih polja,
- rudarski projekt bušotinske eksploatacije ležišta,
- rudarski projekt postrojenja pripreme i oplemenjivanja mineralnih sirovina, i
- rudarski projekti podzemnih i nadzemnih objekata koji se rade rudarskim metodama i postrojenja koji se nalaze u i van eksploatacijskog polja.

Rudarskim projektom, pored tehničkih rješenja, proračuna i grafičke dokumentacije, moraju biti riješena pitanja sigurnosti ljudi, podzemnih, površinskih i susjednih objekata, kao i primjene suvremenih dostignuća i metode rudarske znanosti i tehnike, uzimajući u obzir propise, normative i BAS standarde, a ukoliko isti, za datu oblast, ne postoje, standarde koji su primijenjeni u EU.

IV. GLAVNI RUDARSKI PROJEKT

Članak 32.

Glavni rudarski projekt površinskog kopa ili njegovih dijelova, odnosno jame ili njenih dijelova (revira, horizonata i otkopnih polja) na temelju kojih se izvode rudarski radovi eksploatacije uglja, metalnih i nemetalnih mineralnih sirovina odnosno bušotinske eksploatacije sastoji se od:

1. općeg dijela,
2. projektnih rješenja, i
3. tehničkih projekata pojedinih faza rada tehnološkog procesa, rudarskih objekata, postrojenja i uređaja.

Članak 33.

Opći dio glavnog rudarskog projekta, a prema veličini ležišta, odnosno eksploatacijskog polja, vrsti mineralne sirovine, rudarsko-geološkim uvjetima eksploatacije, stupnju ugroženosti od potencijalnih prirodnih opasnosti i opasnosti vezanih za budući sustav površinske, podzemne ili bušotinske eksploatacije sadrži:

1. Podatke o ležištu ili dijelu ležišta mineralne sirovine i pratećih stijena;
2. Grafičku dokumentaciju, i
3. Prikaz rješenja danih u programu razvoja rudnika, kratak prikaz projektiranog rješenja i obrazloženje u slučaju odstupanja od rješenja iz programa razvoja rudnika.

Članak 34.

Podaci o ležištu ili dijelu ležišta mineralne sirovine i pratećim stijenama sadrže:

- vrstu, kakvoću i količinu mineralne sirovine,
- lokalitet na kome se ležište, odnosno eksploatacijsko polje mineralne sirovine nalazi,
- način na koji je ležište, odnosno eksploatacijsko polje mineralne sirovine istraženo i okontureno,
- rudarsko-geološke, tektonske, hidrološke i hidrogeološke odnose u ležištu, odnosno eksploatacijskom polju,
- geomehaničke karakteristike mineralne sirovine i pratećih stijena,
- plinonosnost ležišta (vezani plinovi),
- prisutnost slojnih fluida i zona sa povišenim slojnim tlakovima,
- agresivna svojstva prašine,
- sklonost mineralne sirovine samozapaljenju i radioaktivnim emisijama,
- eksplozivna svojstva mineralne sirovine,
- vodene tokove i količine oborina,
- klimatske prilike u području ležišta, odnosno eksploatacijskom polju,
- rezultate probnih crpljenja iz osnovnih vodonosnih horizonata sa kemijskim karakteristikama podzemnih voda i statičkim nivoima podzemnih voda u ovim horizontima,
- pedološka ispitivanja zemljišta formiranog od pratećih stijena ležišta,
- druge specifične karakteristike ležišta mineralne sirovine i pratećih stijena koje mogu utjecati na sigurno izvođenje rudarskih radova i ekonomičnost eksploatacije,
- podatke o postojećim rudarskim radovima od utjecaja na projektirani površinski kop, jamu odnosno bušotinsku eksploataciju ležišta i to:
 - način i obim izvršenih rudarskih radova u zemlji i na površini,
 - metode otkopavanja način priprema i razrade ležišta,
 - stanje rudarskih radova u zemlji i na njenoj površini, i
 - postojeće građevinske objekte na površini, transportne komunikacije, kulturu zemljišta i druge elemente od značaja za uklapanje Glavnog rudarskog projekta površinskog kopa, jame odnosno bušotinske eksploatacije ležišta u postojeće uvjete.

Članak 35.

Grafička dokumentacija sadrži:

- situacijski nacrt odobrenog eksploatacijskog polja, mjerila 1:1000, 1:2500 ili 1:5000 ovisno o veličini eksploatacionog polja, sa izohipsama na odgovarajućoj ekvidistanciji, sa ucrtanim postojećim građevinskim i infrastrukturnim objektima, kulturom

- zamljišta, vodotocima, granicama ležišta mineralne sirovine i dr.,
- geološku kartu eksploatacijskog polja,
- situacijski plan rudnika,
- strukturnu kartu ležišta sa izolinijama kvaliteta mineralne sirovine i dr.,
- strukturne geološke profile kroz ležište mineralne sirovine po istražnim linijama,
- hidrogeološku kartu šireg područja sa ucrtanim vodnim tokovima i objektima, izolinijama razine podzemnih voda i osnovnih vodonosnih horizonata,
- strukturne hidrogeološke profile kroz ležište, odnosno eksploatacijsko polje,
- plan postojećih površinskih kopova, jama odnosno bušotinsko eksploatacijsko polje, i
- plan izgrađenih i novih bušotina.

Članak 36.

Projektna rješenja rudarskog projekta površinskog kopa ili njegovog dijela sadrže:

- rudarsko-tehnološki dio,
- plan rasporeda rudarskih objekata,
- transport,
- odvodnjavanje i zaštitu od površinskih i podzemnih voda,
- opskrba pogonskom energijom,
- opskrba industrijskom i pitkom vodom,
- opskrba toplinskom energijom (za zagrijavanje radnog prostora, kupanje radnika i dr.),
- remont i održavanje,
- zaštita okoliša,
- rekultivaciju (uređenje rudarskim radovima zahvaćenog prostora),
- rješenje sustava veza, automatskog upravljanja i informiranja i alarmne signalizacije, i
- spisak i terminski plan završetka rudarskih projekata.

Članak 37.

Rudarsko-tehnološki dio sadrži:

- ograničenje površinskog kopa i odlagališta sa analizama stabilnosti,
- geometrijsku analizu površinskog kopa,
- podjelu rada površinskog kopa na periode eksploatacije,
- moguće pravce razvoja površinskog kopa u planu i po dubini,
- proračun zapremine investicijske otkrivke,
- moguće kapacitete površinskog kopa,
- izbor sustava eksploatacije i kompleksne mehanizacije sa tehničkim opisom i proračunima po proizvodnim i radnim procesima,
- otvaranje i razvoj u planu i po dubini,
- obračun i rebalans masa u ograničenom površinskom kopu i odlagalištu sa otkopnim gubicima i osiromašenjima,
- kalendarski plan rudarskih radova,
- izbor glavne opreme u odnosu na prirodne i tehničke faktore,
- izbor veličina i proračune kapaciteta osnovnih i pomoćnih strojeva i uređaja za utovar, transport i odlaganje,
- prikaz potrebne radne snage, i
- mjere sigurnosti i zaštite.

Članak 38.

Plan rasporeda rudarskih objekata sadrži:

- uvjete koje objekti, uređaji i postrojenja u tehnološkom procesu treba da ispunjavaju s obzirom na svoju funkciju,
- lokaciju pojedinih objekata i postrojenja,
- situacijski plan rudnika,
- idejna rješenja za pojedine dijelove tehnološkog procesa, i
- dimenzije objekata, veličine strojeva i uređaja.

Članak 39.

Transport u kojem treba da su obrađeni:

- izbor vrste unutarnjeg transporta,
- izbor veličine i kapaciteta transporta,
- shema transportnih putova,
- održavanje transportnih sredstava i putova, i
- vanjski transport.

Članak 40.

Odvodnjavanje i zaštita od podzemnih i površinskih voda sadrže:

- analizu faktora od bitnog utjecaja na odvodnjavanje,
- izbor osnovne koncepcije načina i režima ocjenjivanja sa proračunom temeljnih parametara,
- izbor osnovne koncepcije sustava i režima odvodnjavanja,
- izbor osnovne koncepcije ocjenjivanja i druge pripreme zemljišta na kojem će se locirati odlagališta, i
- rješenja zaštite od iznenadnih provala površinske vode u površinski kop odnosno odlagalište.

Članak 41.

Opskrba pogonskom energijom sadrži:

1. Vrste usvojene energije i razloge,
2. Opskrba električnom energijom, koje sadrži:
 - prikaz postojeće elektroenergetske mreže,
 - shemu napajanja električnom energijom,
 - proračun potrebne snage izvora napajanja električnom energijom,
 - lokaciju priključaka rudničke mreže na izvore napajanja,
 - specifikaciju i glavne karakteristike pojedinih TS i visokonaponskih potrošača,
 - lokaciju i osnovne karakteristike rudničke visokonaponske mreže, i
 - lokaciju i osnovne karakteristike pojedinih transformatorskih stanica.
3. Proizvodnja i razvođenje komprimiranog zraka koji sadrže:
 - bilancu potrebnih količina komprimiranog zraka, i
 - način razvođenja, lokacije i osnovne karakteristike glavnih priključaka.

Članak 42.

Opskrba industrijskom i pitkom vodom sadrži:

- bilancu potreba za industrijskom i pitkom vodom,
- izvore opskrbe i lokaciju objekata za opskrbu vodom,
- sustav za opskrbu vodom - trase vodovodne mreže, i
- sustav kanalizacijske mreže-trase.

Članak 43.

Opskrba toplinskom energijom sadrži:

- bilancu potrebne toplinske energije,

- kapacitet topline,
- toplinsku mrežu i instalacije, i
- toplinsku izolaciju.

Članak 44.

Remont i održavanje sadrže:

- obim remontnih radova,
- objekte i uređaje za remont,
- opremu i organizaciju remonta, i
- repro-materijal i skladišni prostor.

Članak 45.

Zaštita okoliša sadrži:

- izvore emisije štetnih plinova,
- sredstva i metode za sprečavanje zagađivanja okoliša, i
- metode i sredstva za smanjenje emisije štetnih materija u okoliš.

Članak 46.

Rekultivacija sadrži:

- strukturu površina po namjeni korištenja,
- izbor kultura za rekultivaciju u odnosu na prirodne i ekonomske uvjete, i
- tehničku rekultivaciju površina (uređenje rudarskim radovima prema projektu zahvaćenog prostora).

Članak 47.

Rješenje sustava veza, automatskog upravljanja i informiranja i alarmne signalizacije, sadrži:

- zadatke sustava veza,
- uključivanje u postojeći javni sustav,
- temeljni koncept automatizacije, upravljanja i informiranja i alarmne signalizacije,
- prikaz sustava veza.

Članak 48.

Spisak i terminski plan završetka glavnih rudarskih projekata površinskog kopa ili njegovih dijelova po fazama ili periodima eksploatacije, dijelovima tehnološkog procesa, glavnih projekata rudarskih i drugih objekata, postrojenja uređaja i prometnica na temelju kojih se pristupa otvaranju i eksploataciji površinskog kopa ili drugim radovima kojima se osigurava kontinuirano izvođenje radova za projektirano osvajanje kapaciteta na mineralnoj sirovini.

Članak 49.

Projektna rješenja rudarskog projekta jame sadrže:

- rudarsko-tehnološki dio,
- metodu otkopavanja,
- transport,
- vjetrenje,
- odvodnjavanje,
- opskrbu pogonskom energijom,
- telefonske veze, daljinski nadzor, signalizaciju i alarmnu signalizaciju,
- opskrbu industrijskom i pitkom vodom, i
- rekultivaciju (uređenje rudarskim radovima zahvaćenog prostora).

Članak 50.

Rudarsko-tehnološki dio sadrži:

- granice jamskog polja, odnosno horizonta, sigurnosnih i zaštitnih stubova,
- proizvodni kapacitet,
- vijek eksploatacije,
- izbor metode otkopavanja,
- izbor otkopne opreme i osnovnih karakteristika tehnologije otkopnih radova,

- osnovne dimenzije otkopne jedinice,
- intenzitet (dinamika) otkopavanja ležišta,
- stupanj iskorištenja ležišta,
- podjela jamskog polja na revire, međuhorizonte, etaže i sl.,
- izbor odgovarajućih rješenja, otvaranja i razrade, dinamika i rok izgradnje,
- način i sustav osvajanja proizvodnih kapaciteta,
- uklapanje nove jamske proizvodne jedinice u proizvodne i druge tehničke kapacitete rudnika,
- prikaz potrebne radne snage,
- mjere sigurnosti i zaštite, i
- crteže i planove u propisanom mjerilu.

Članak 51.

Metode otkopavanja sadrži:

- sustav i način otkopne pripreme sa elementima i dimenzijama otkopnog polja,
- geometriju otkopne jedinice,
- specifikaciju opreme, postrojenja i uređaja,
- tehnologiju rada u otkopnoj jedinici, sa opisom provjetravanja, transporta, upravljanja krovinom,
- posebne mjere zaštite, i
- crteže i planove u propisanom mjerilu.

Članak 52.

Transport sadrži:

- podatke o količanim i vrstama materijala koje treba transportirati,
- analizu mogućih transportnih sredstava i izbor veličine i kapaciteta opreme za transport i izvoz,
- shemu transportnih i izvoznih putova,
- rješenje izvoza,
- signalizaciju i način upravljanja transportom i izvozom,
- mjere zaštite, i
- posebne mjere zaštite za prijevoz ljudi.

Članak 53.

Vjetrenje jame sadrži:

- analizu plinonosti i ugroženosti od opasne mineralne prašine,
- prikaz opasnosti od jamskih požara,
- proračun potrebne količine zraka za separatno vjetrenje,
- proračun potrebne količine zraka za vjetrenje otkopnih radilišta i ostalih jamskih prostorija,
- proračun ukupne količine zraka, sa shemom ventilacione mreže, profilima jamskih prostorija, količina zraka po granama i osnovne parametre ventilacione mreže,
- prikaz razvođenja zraka, ventilacionu mrežu i lokaciju glavnih ventilacionih objekata,
- izbor glavnih i separatnih ventilatora i ostale opreme,
- procjena utjecaja sustava vjetrenja na transportne sustave u smislu stvaranja ugljene ili druge prašine koja je zapaljiva ili pod određenim uvjetima eksplozivna, i
- rješenje napuštanja i kontrole jame odnosno jamskih prostorija u slučaju zapljinjenja, potpunog prekida vjetrenja ili pri nesreći.

Članak 54.

Odvodnjavanje jame sadrži:

- analizu faktora od bitnog utjecaja na odvodnjavanje,

- podatke o količini podzemne vode,
- izbor osnovne koncepcije sustava i režima odvodnje,
- shemu odvodnje sa izborom opreme po kapacitetima, i
- rješenja zaštite od iznenadne provale površinske i/ili podzemne vode u jamu.

Članak 55.

Opskrba pogonskom energijom sadrži:

1. Analizu potencijalnih potreba po vrstama energije;
2. Vrstu usvojene energije i razloge;
3. Opskrba električnom energijom koja sadrži:
 - prikaz postojeće elektroenergetske mreže,
 - shemu napajanja električnom energijom,
 - proračun potrebne snage izvora napajanja električnom energijom,
 - lokaciju priključaka rudničke mreže na javnu elektrodistributivnu ili elektroprijenosnu mrežu,
 - lokaciju i glavne karakteristike svih elemenata visokonaponske i niskonaponske mreže i odabranih sustava zaštite električnih mreža od dodira dijelova pod naponom, kratkog spoja, preopterećenja i dr,
 - proračune i provjere u uvjetima normalnog stanja i havarijskim (incidentnim) stanjima,
 - izbor opreme prema uvjetima mjesta ugradnje, i
 - predmjer i predračun opreme i radova.
4. Proizvodnju i razvođenje komprimiranog zraka, koji sadrže:
 - bilancu potrebnih količina komprimiranog zraka,
 - način razvođenja, lokacije priključaka i osnovne karakteristike mreže komprimiranog zraka, i
 - predmjer i predračun opreme i radova.
5. Posebne mjere zaštite.

Članak 56.

Telefonske veze, daljinski nadzor, signalizacija i alarmna signalizacija sadrže:

- prostorni raspored glavnih rudarskih objekata, postrojenja i uređaja, otkopnih i pripremnih radilišta,
- analizu potreba telefonskih veza, signalizacije i alarmne signalizacije, i
- osnovne karakteristike i razmještaj uređaja i instalacija, telefonskih veza, daljinskog nadzora, signalizacije i alarmne signalizacije.

Članak 57.

Opskrba industrijskom i pitkom vodom sadrži:

- bilancu potreba za industrijskom i pitkom vodom,
- izvore opskrbe i lokaciju objekata za opskrbu vodom, i
- shemu vodovodne mreže za industrijsku i pitku vodu.

Članak 58.

Rekultivacija sadrži:

- strukturu površina po namjeni korištenja,
- izbor kultura za rekultivaciju u odnosu na prirodne i ekonomske uvjete, i
- tehničku rekultivaciju površina odnosno uređenje rudarskim radovima zahvaćenog prostora.

Članak 59.

Glavni rudarski projekt postrojenja pripreme i oplemenjivanja mineralnih sirovina sadrži:

- opći dio
- projektna rješenja, i
- tehničke projekte.

Članak 60.

Opći dio glavnog rudarskog projekta postrojenja pripreme i oplemenjivanja mineralnih sirovina sadrži:

- obrazloženje lokacije postrojenja u odnosu na ležište i transport mineralne sirovine, komunikacije, mjesto potrošnje, opskrbu energijom i vodom, odlaganje jalovine, prečišćavanje tehnološke vode i sl.,
- vrstu, količinu i kakvoću mineralne sirovine prema fizičkim i kemijskim svojstvima,
- podatke u vezi sa odobrenim tehnološkim procesom, sa laboratorijskim, poluindustrijskim i industrijskim rezultatima istraživanja,
- analizu kapaciteta postrojenja, i
- sklonost mineralne sirovine samozapaljenju, eksplozivnost prašine, agresivnost, radioaktivnost i druga svojstva.

Članak 61.

Projektna rješenja rudarskog projekta postrojenja pripreme i oplemenjivanja mineralnih sirovina sadrži:

- tehnološku shemu sa opisom tehnološkog procesa,
- lokaciju objekta i komunikacije na situacijskom planu,
- rješenje objekata i postrojenja za pripremu i oplemenjivanje mineralnih sirovina, i
- rješenje opskrbom pogonskom energijom i vodom.

Članak 62.

Rješenje objekata i postrojenja za pripremu i oplemenjivanje mineralne sirovine sadrži:

- dopremu mineralnih sirovina,
- pripremu i uskladištenje mineralnih sirovina,
- oplemenjivanje mineralnih sirovina,
- usklađivanje i otpremu gotovih proizvoda,
- odlaganje jalovine,
- prečišćavanje otpadnih voda,
- komunikacije,
- zaštitu okoliša od štetnih utjecaja, i
- posebne mjere zaštite.

Članak 63.

Rješenje opskrbe pogonskom energijom i vodom objekata i postrojenja pripreme i oplemenjivanja mineralnih sirovina sadrži:

- bilancu potreba za električnom energijom, toplinskom energijom, vodom, komprimiranim zrakom,
- opskrba električnom energijom,
- opskrba komprimiranim zrakom,
- opskrba industrijskom i pitkom vodom,
- opskrba toplinskom energijom, i
- telefonske veze, signalizaciju i upravljanje tehnološkim procesom.

Članak 64.

Svako od rješenja iz čl. 62. i 63. ovoga pravilnika sadrži:

- namjenu i zadatak na bazi tehnološkog procesa,
- tehničko rješenje sa potrebnim crtežima i prikazom uklapanja u objekte i cjelinu rudnika,

- proračune, odnosno primjenu važećih standarda i propisanih tehničkih mjera,
- potrebne podloge za građevinsko projektiranje,
- organizaciju održavanja prostorija, opreme i postrojenja,
- mjere zaštite objekata, opreme i postrojenja od potencijalnih opasnosti, i
- mjere i sredstva za osobnu zaštitu i organizaciju prve pomoći.

Članak 65.

Tehnički projekt izrađuje se pojedinačno za objekte ili dijelove tehnološkog procesa, kao detaljna razrada revidiranih i usvojenih projektnih rješenja.

Članak 66.

Tehnički projekt za rudarske objekte ili dijelove tehnološkog procesa sadrži:

- projektni zadatak temeljen na projektnim rješenjima sa uvjetima koje objekt treba da ispunjava, s obzirom na njegovu funkciju u tehnološkom procesu,
- podloge za projektiranje,
- prikaz postojećih i programiranih istražnih i znanstvenih radova i ekspertiza,
- prikaz projektnog rješenja objekta ili dijela tehnološkog procesa i obrazloženje u slučaju odstupanja od rješenja,
- tehnički opis izvođenja, izbor konstrukcije, statički proračun i primjenu standarda, i detaljne crteže i skice, u propisanom mjerilu i sukladno standardima,
- specifikaciju radne snage za vođenje tehnološkog procesa i održavanja,
- predmjer i predračun radova (specifikaciju opreme, uređaja, postrojenja i instalacija),
- organizaciju radova i tehnološki redoslijed izvođenja (normativi radne snage, glavni i potrošni materijal i sl.),
- vrstu i način opskrbe pogonskom energijom,
- mjere zaštite pri izgradnji objekta, i
- mjere zaštite u eksploataciji objekta.

Članak 67.

Glavni rudarski projekt za bušotinsku eksploataciju mineralnih sirovina sadrži:

Podatke o vrsti, količini i kakvoći mineralne sirovine, tipu i karakteristikama ležišta i pratećih stijena, a naročito:

- vrstu, količinu i kakvoću,
- opis obavljenih istražnih radova,
- fizikalne i tehnološke karakteristike ležišta i mineralne sirovine,
- podatke o štetnim, opasnim i otrovnim svojstvima mineralnih sirovina,
- tehničko –tehnološke mogućnosti crpljenja fluida, otopine i pulpe iz ležišta,
- procjena stupnja iskorištenosti mineralne sirovine iz ležišta,
- analizu mogućnosti korištenja otkopanih dijelova ležišta za jednokratno ili višekratno skladištenje – odlaganje energenata, otpada itd., i
- druge podatke i karakteristike ležišta, koji mogu utjecati na sigurno izvođenje rudarskih radova i iskorištenje ležišta.

Članak 68.

Bušotinska eksploatacija mineralnih sirovina izvodi se na temelju Glavnog rudarskog projekta.

Izgradnja istražnih i eksploatacijskih bušotina izvodi se na temelju rudarskog projekta (glavni ili dopunski).

Radovi (koji nisu obuhvaćeni glavnim ili dopunskim rudarskim projektom) na izgrađenoj bušotini se izvode na temelju Pojednostavljenog rudarskog projekta.

Tipski rudarski projekt (glavni ili dopunski) za izgradnju eksploatacijskih bušotina može se primijeniti na potpuno istraženom eksploatacijskom polju i uvjetima kada ne postoje zone sa povišenim slojnim tlakovima.

Članak 69.

Tehničko-tehnološka rješenja izvođenja rudarskih radova:

- rudarsko-tehnološki dio s razradom ležišta,
- metode razaranja krutih mineralnih sirovina i postupke povećanja koeficijenta dobivanja tekućih i plinovitih mineralnih sirovina,
- sustav za pridobivanje i sabiranje,
- oplemenjivanje,
- skladištenje u geološkim strukturama,
- razmještaj rudarskih objekata,
- transport lokalnim cjevovodima,
- zbrinjavanje tehnološkog otpada,
- opskrbu pogonskom energijom,
- rješenje rasvjete, signalizacije i sustav veza,
- organizaciju rada, sredstva rada i i radnu snagu,
- prikaz utroška glavnog potrošnog materijala i energenata,
- dinamika izvođenja i vremenski plan radova,
- mjere sigurnosti i zaštite,
- postupak trajnog napuštanja rudarskih objekata
- uređenje rudarskim radovima zahvaćenog prostora,
- prikaz osnovnih financijsko-ekonomskih pokazatelja, i
- odgovarajuću grafičku dokumentaciju.

Članak 70.

Rudarsko-tehnološki dio s razradom ležišta sadrži:

- granice istražnog prostora odnosno eksploatacijskog polja,
- kapacitet proizvodnje, s prikazom plana i analize iskorištenja ležišta,
- raspored, vrstu i broj proizvodnih bušotina,
- raspored i broj otkopnih komora, način razaranja i postupak eksploatacije krutih mineralnih sirovina,
- način transporta pulpe, otopine i ležišnih fluida iz bušotine,
- konstrukciju bušotina s dubinom ugradnje, promjerom i kakvoćom zaštitnih cijevi,
- tehnologiju izrade bušotine,
- sigurnosnu opremu ušća bušotine u tijeku njene izgradnje,
- tip bušotinskih glava(e),
- vrstu, količinu i kakvoću radnih fluida koji se koriste pri izradi kanala bušotine,
- način ugradnje i cementiranje zaštitnih cijevi,
- raskrivanje i otkrivanje intervala,
- osvajanje, ispitivanje i opremanje bušotine,
- proračun i odabir opreme,
- bušotinski radni prostor,
- popratne radove pri izradi bušotina, i
- posebne mjere zaštite.

Članak 71.

Sustav za pridobivanje i sabiranje sadrži:

- tehnologiju sustava za pridobivanje i sabiranje na istražnom prostoru odnosno eksploatacijskom polju,
- postupak zbrinjavanja otpada prije oplemenjivanja,
- proračun i odabir opreme za pridobivanje, sabiranje i transport lokalnim cjevovodima,
- prikaz razmještaja objekata s označenim komunikacijama,
- prikaz učinaka po pojedinim fazama rada,
- upravljanje i nadziranje procesa, i
- posebne mjere zaštite.

Članak 72.

Oplemenjivanje sadrži:

- tehnološko rješenje s proračunom kapaciteta i odabirom opreme,
- prikaz razmještaja objekata s označenim komunikacijama,
- postupak s tehnološkim otpadom i njegovo zbrinjavanje,
- prikaz učinaka po pojedinim fazama rada,
- upravljanje i nadziranje procesa, i
- posebne mjere zaštite.

Članak 73.

Skladištenje sadrži:

- tehnološko rješenje s proračunom kapaciteta i odabirom opreme,
- naznaka vrste i svojstva fluida koji se utiskuje,
- prikaz razmještaja objekata s označenim komunikacijama,
- prikaz učinka po pojedinim fazama rada,
- upravljanje i nadziranje procesa, i
- posebne mjere zaštite.

Članak 74.

Opskrba pogonskom energijom sadrži:

1. vrste pogonske energije, bilancu potreba s obrazloženjem za njihovu primjenu;
2. analiza racionalnog trošenja pojedinih vrsta energije;
3. opskrba električnom energijom s prikazom:
 - postojeće elektroenergetske mreže,
 - proračuna potrebne snage izvora napajanja,
 - lokacija priključaka na izvore napajanja,
 - shema napajanja električnom energijom,
 - karakteristike glavnih transformatorskih stanica,
 - proračun, razrada i karakteristike visokonaponske mreže,
 - proračun, razrada i karakteristike niskonaponske mreže do pojedinih trošila,
 - odabir i proračun zaštite pri korištenju električne energije,
4. osiguranje i razvod komprimiranog zraka s prikazom:
 - proračuna potrebnih količina;
 - načina i proračunom razvođenja, i
 - lokaciju i osnovne karakteristike glavnih priključaka i potrošača.
5. prikaz opskrbe i drugim vrstama energije;
6. odabir i proračun opreme;
7. posebne mjere zaštite.

Članak 75.

Mjere sigurnosti i zaštite trebaju biti obrađene u suglasnosti sa tehničkim normativima za određene rudarske radove te vrstu mineralne sirovine za koju se radi projekt i sadrži:

- opći dio,
- zaštitu na radu,
- zaštitu od požara i eksplozije, i
- zaštitu okoliša.

Članak 76.

Rudarski projekt za potpunu i trajnu obustavu rudarskih radova sadrži:

- tehno-ekonomsku analizu opravdanosti obustave,
- osnovne koncepcije radova za potpunu i trajnu obustavu rudarskih radova, i
- tehnička rješenja pojedinih faza.

Članak 77.

Tehno-ekonomska analiza opravdanosti obustave rudarskih radova sadrži:

- ekonomsko finansijske pokazatelje poslovanja pravne osobe u tom rudarskom objektu,
- broj i struktura uposlenih i prijedlog rješenja njihovog radnog statusa,
- predmjer i predračun ukupnih troškova potpune i trajne obustave rudarskih radova,
- stanje rezervi mineralne sirovine, i
- druge pokazatelje od značaja za ocjenu opravdanosti potpune i trajne obustave rudarskih radova.

Članak 78.

Osnovne koncepcije radova za potpunu i trajnu obustavu rudarskih radova sadrže:

- opći dio (razlozi obustave, dokumenti koji su propisani zakonom, prikaz izvedenih radova, instalirani kapaciteti, opis stanja glavnih rudarskih objekata, podaci o utjecaju izvedenih rudarskih radova na okoliš),
- ažuran grafički prikaz stanja radova u vrijeme potpune i trajne obustave (planovi i skice i dr.), i
- prikaz osnovnih karakteristika zemljišta, mineralnih sirovina, klimatskih i ventilacionih uvjeta (za jamu) odvonjavanje, komunikacije i dr.

Članak 79.

Tehnička rješenja pojedinih faza sadrže:

- tehnička rješenja tehnologije izvođenja radova na objektima (podzemni i nadzemni),
- konceptijsko rješenje odnosno faze izvođenja radova,
- dovođenje objekta u stanje koje odgovara standardima i propisima u odgovarajućoj oblasti,
- tehnički opis radova,
- dinamički plan radova,
- predmjer i predračun, i
- mjere zaštite.

Članak 80.

Glavni rudarski projekt za izgradnju podzemnih odnosno nadzemnih objekata koji su vezani i koji nisu vezani za eksploataciju mineralnih sirovina (tuneli, hidrotehnički objekti, galerije, magazini eksplozivnih sredstava, okna, separacije i dr.) unutar ili van eksploatacijskog polja radi se samostalno ili u sklopu projekta za izvođenje rudarskih ili građevinskih objekata naročito sadrži:

- projektni zadatak,

- urbanističko tehničke uvjete sa podlogama za projektiranje,
- osnovni koncept sa dinamikom izvođenja rudarskih radova,
- tehnička rješenja po kojima će se izvoditi rudarski radovi, sa potrebnim proračunima, planovima, crtežima i skicama,
- tehničko rješenje odlaganja iskopanog materijala, odnosno odlagališta sa potrebnim proračunima, planovima, crtežima i skicama,
- tehničko rješenje opskrbe pogonskom energijom,
- predmjer i predračun radova;
- opće i posebne mjere zaštite, i
- mjere zaštite okoliša.

V. DOPUNSKI RUDARSKI PROJEKT

Članak 81.

Dopunski rudarski projekt po pravilu sadrži elemente propisane za glavne rudarske projekte ukoliko nisu obuhvaćeni glavnim rudarskim projektom, a naročito:

- projektni zadatak,
- prikaz postojećeg stanja,
- podloge za projektiranje,
- obrazloženje potrebe izgradnje, odnosno rekonstrukcije,
- tehničko rješenje zadatka sa uklapanjem u postojeći sustav eksploatacije,
- uklapanje novog ili rekonstruiranog rješenja u projektna rješenja glavnog rudarskog projekta,
- tehničko-ekonomsku analizu opravdanosti izgradnje novog ili rekonstrukcije postojećeg objekta, postrojenja, uređaja odnosno postojećeg sustava eksploatacije,
- predmjer i predračun opreme i radova, i
- posebne mjere zaštite.

Članak 82.

Dopunski rudarski projekt novog odlagališta, pored elemenata iz članka 81. ovoga pravilnika, sadrži još i:

- pripremu podloga za odlagalište, i
- zaštitu odlagališta od površinskih i podzemnih voda.

Članak 83.

Dopunski rudarski projekt za izgradnju glavno jamskog (ukopanog) magazina, podzemnog rudničkog i pomoćnog skladišta eksplozivnih sredstava, pored elemenata iz članka 80. ovoga pravilnika, sadrži još i:

- izbor lokacije objekta uz odgovarajuće provjere pogonske sigurnosti,
- konstrukciju objekta, statički proračun, izbor podgrade i tehniku izrade objekta,
- način upotrebe objekta, i
- posebne mjere zaštite.

Članak 84.

Dopunski rudarski projekt za izmjene u postojećoj metodi otkopavanja ili postojećem sustavu eksploatacije, pored elemenata iz članka 81. ovoga pravilnika, sadrži još i:

- prikaz postojeće metode otkopavanja,
- obrazloženje potrebe izmjena u postojećoj metodi otkopavanja,
- tehničke parametre i normative izmjene metode otkopavanja, način i vrijeme njihovog praćenja, način uvođenja novih rješenja u postojeću metodu otkopavanja,

- proračun otkopnih učinaka i učinaka u otkopnom polju pri primjeni nove metode otkopavanja, kao i uporedni prikaz ostvarenih parametara pri primjeni postojeće metode, i
- posebne mjere sigurnosti i zaštite.

Članak 85.

Dopunski rudarski projekt za dodatna rješenja u okviru pogonske sigurnosti i kolektivne zaštite radnika sadrži:

- prikaz-analizu postojećeg stanja pogonske sigurnosti i kolektivne zaštite radnika,
- obrazloženje o potrebi i značaju uvođenja novih dodatnih rješenja,
- tehničko rješenje zadatka,
- program i način ostvarivanja novih projektnih rješenja, i
- posebne mjere zaštite.

VII. POJEDNOSTAVLJENI RUDARSKI PROJEKT

Članak 86.

Pojednostavljeni rudarski projekt za radove na objektima, postrojenjima i uređajima u postojećoj jami, odnosno površinskom kopu, koji nisu obuhvaćeni glavnim i dopunskim projektom sadrži:

- projektni zadatak,
- suglasnost projektanta odnosno projektanta pravne osobe u kojoj je izrađen projekt,
- potrebne podloge za projektiranje,
- obrazloženje izrade projekta, uklapanje projektiranog rješenja u postojeće ili projektirano stanje,
- tehničko rješenje sa lokacijom i odgovarajućim crtežima i skicama,
- tehnički opis načina izrade,
- energetska rješenja,
- ekonomsko-tehničku analizu,
- crteže i planove u odgovarajućem mjerilu,
- predmjer i predračun opreme i radova, i
- posebne mjere zaštite.

Članak 87.

Dozvolu za izvođenje rudarskih radova i uporabu rudarskih objekata izgrađenih po pojednostavljenom rudarskom projektu izdaje tehnički rukovodilac rudnika.

VII. OPREMANJE RUDARSKIH PROJEKATA

Članak 88.

Rudarski projekti opremaju se na način da se što lakše može pratiti njihov sadržaj i uočiti bitni podaci o investitoru, izrađivaču i revidentu projekta.

Stranice tekstualnog dijela rudarskog projekta označavaju se brojevima i međusobno se uvezuju tako da se listovi ne mogu vaditi. Priloge treba označiti brojevima i uvezati u rudarski projekt odnosno posebnu knjigu (u slučaju većeg broja priloga).

Naslovna stranica (korica) rudarskog projekta sadrži:

- naziv investitora,
- naziv rudarskog projekta,
- naziv pravne osobe izrađivača projekta, i
- broj projekta i datum izrade.

Članak 89.

Unutarnja naslovna stranica rudarskog projekta sadrži:

- naziv investitora,
- naziv rudarskog projekta,
- naziv pravne osobe izrađivača projekta, sa popisom projekatana i saradnika s potpisima,

- ime i prezime i potpis odgovorne osobe pravne osobe u kojoj je izrađen projekt ovjeren pečatom i
- broj projekta i datum izrade.

Članak 90.

Rudarski projekt iza naslovne stranice iz članka 88. ovoga pravilnika sadrži obvezno i sljedeće:

- puni naziv pravne osobe izrađivača projekta,
- projektni zadatak,
- popis podloga za projektiranje (propisi, projekti, dozvole i suglasnosti),
- sadržaj tekstualnog dijela projekta,
- popis tablica, slika i shema, i
- popis priloga.

Članak 91.

Prilozi iz članka 90. alineja 6. ovoga pravilnika trebaju imati odgovarajuću sastavnicu koja sadrži:

- naziv rudarskog projekta,
- naziv priloga,
- redni broj priloga,
- ime, prezime i potpis glavnog projektanta, projektanta odnosno ovlaštenih osoba za izradu pojedinih dijelova rudarskog projekta i ostalih suradnika na izradi priloga rudarskog projekta,
- datum izrade priloga, i
- mjerilo (za priloge koji se rade u mjerilu).

Uz sastavnicu iz stavka 1. ovog članka, prilozi moraju imati i legendu s tumačem.

Članak 92.

U rudarski projekt se ulaže:

- rješenje odgovorne osobe društva o imenovanju stručnog tima za izradu predmetnog projekta sa dokazima da su imenovani projektanti raspoređeni na mjesto projektanta i dokazima o kretanju u službi,
- akt investitora o izboru revidenta (pravne osobe) za reviziju projekta,
- rješenje odgovorne osobe pravne osobe o imenovanju revidenta projekta odnosno revidenata za reviziju pojedinih dijelova projekta ili povjerenstva kad se revizija vrši putem povjerenstva, revizionu klauzula koja pored navedenog u članku 79. Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine sadrži ("Službene novine Federacije BiH", broj 26/10) i broj, datum i sjedište pravne osobe,
- izvještaj odnosno konačni izvještaj o izvršenoj reviziji rudarskog projekta pored navedenog u članku 78. Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine sadrži i broj, datum i sjedište pravne osobe,
- izjavu glavnog projektanta odnosno projekatana koja pored navedenog u članku 75. Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine sadrži i broj, datum i sjedište pravne osobe, i
- mišljenje službe zaštite na radu na predmetni projekt s brojem, datumom i sjedištem pravne osobe.

Članak 93.

Pravne osobe su dužne voditi evidencije po vrsti o izdanim ispravama iz članka 92. ovog pravilnika.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 94.**

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da se primjenjuje Pravilnik o sadržaju dugoročnih programa i rudarskih projekata ("Službeni list SRBiH", broj 28/79).

Članak 95.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 06-34-2149/10

13. lipnja 2012. godine

Mostar

Ministar

Erdal Trhulj, v. r.

Na osnovu člana 65. stav 2. Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 26/10), federalni ministar energije, rudarstva i industrije donosi

ПРАВИЛНИК**О САДРЖАЈУ, РЕДОСЛИЈЕДУ ИЗРАДЕ,
САСТАВНИМ ДИЈЕЛОВИМА И НАЧИНУ ИЗРАДЕ
РУДАРСКИХ ПРОЈЕКТАТА****I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ****Члан 1.**

Овим правилником уређује се садржај, редослијед израде, саставни дијелови и начин израде рударских пројектата.

Члан 2.

Програмирање развоја рудника и планирање у рударским и другим правним лицима која се баве експлоатацијом минералних сировина, поред планова који се доносе на основу посебног закона, врши се и путем израде програма развоја рудника.

Члана 3.

За извођење рударских радова и градњу рударских објектата, градњу и кориштење подземних и надземних објектата у и ван експлоатационог поља и који нису везани за експлоатацију минералних сировина и уградњу постројења израђују се пројекти и то:

- главни рударски пројекат,
- допунски рударски пројекат, и
- поједностављени рударски пројекат.

II. ПРОГРАМИ РАЗВОЈА РУДНИКА**Члан 4.**

Програми развоја рудника израђују се за одређено вријеме и то:

- Дугорочни програм развоја, период 10 и више година,
- Средњорочни програм развоја за период до 10 година, и
- Краткорочни програм развоја за период од три године.

Програме развоја рудника израђују, за своје потребе правно лице које се бави експлоатацијом минералних сировина или овлаштено правно лице за израду техничке документације, за свако лежиште посебно или групу мањих лежишта.

Програм развоја рудника служи као основа за израду одговарајућих рударских пројектата и планова рада.

Програм развоја рудника израђује се по правилу за разматрани период експлоатације лежишта, и то на основи познатих резерви минералне сировине утврђених према Правилнику о класификацији, категоризацији и прорачуну

резерви чврстих, течних и гасовитих минералних сировина и подземних вода и вођењу евиденције о њима ("Службене новине Федерације БиХ", број 36/12), према категоријама, А, Б и Ц 1, односно за период од најмање 3 године.

Члан 5.

Основа за израду програма развоја чине:

1. Елаборат о класификацији, категоризацији и прорачуну резерви минералних сировина који је потврдило Федерално министарство енергије, рударства и индустрије односно кантонално министарство надлежно за рударство за минералне сировине из своје надлежности.
2. Топографска основа - графичка документација, ситуациони нацрт експлоатационог поља и ситуациони планови,
3. Елаборат о испитивању употребљивости минералних сировина за економску примјену, и
4. Полазни подаци за просторни план.

Члан 6.

Програм развоја рудника састоји се од:

- генералног рјешења експлоатације лежишта,
- идејног рјешења главних рударских објектата,
- основног рјешења помоћних рударских објектата,
- програма оптималног редослиједа изградње, главних и помоћних рударских објектата, и
- програма истражних радова и допунских испитивања потребних за израду рударског пројектата.

Члан 7.

Генерално рјешење експлоатације лежишта мора да садржи:

- геолошко-индустријске карактеристике лежишта,
- оријентационо ограничење рударских објектата у простору, и
- оцјену утицаја рударских радова у простору.

Члан 8.

Геолошко-индустријске карактеристике лежишта садрже:

- геолошке карактеристике лежишта,
- врсту, квалитет и количину минералне сировине,
- хидрогеолошке карактеристике лежишта,
- инжењерско-геолошке карактеристике лежишта и литолошких чланова,
- друге специфичне карактеристике лежишта, које би могле да утичу на сигурност и економичност експлоатације, и
- анализу добијених полазних података.

Члан 9.

Оријентационо ограничење рударских објектата у простору садржи:

- анализу и подјелу лежишта према начину експлоатације,
- подјела лежишта на главне производне објекте,
- одређивање генералне локације објектата за припрему и оплемењивање,
- коридоре за међусобно повезивање објектата и за повезивање са вањским саобраћајницама,
- одређивање потенцијалних површина за одлагање откритке и јаловине,
- генерални размјештај са коридорима за транспорт,